

Nye krav til kjønnsrepresentasjon i norske styrever

Siren Skalstad Ellensen
Partner

Malin Renate Ranheim
Partner

Albert Albertsen
Advokatfullmektig

Det vises til vårt [tidligere nyhetsbrev](#) om forslag til endringer i reglene om kjønnsrepresentasjon i norske styrever. På bakgrunn av forslaget, vedtok Stortinget 22. desember 2023 å innføre nye regler som oppstiller krav til kjønnsbalanse i styret i norske selskaper som oppfyller visse kriterier til størrelse (drifts- og finansinntekter) eller antall ansatte.

Krav til kjønnsrepresentasjon i styret eksisterer allerede for allmennaksjeselskaper og aksjeselskaper heleid av staten, men med virkning fra og med 1. januar 2024 vil nye krav til kjønnsrepresentasjon også gjelde for aksjeselskaper generelt, ansvarlige selskaper, stiftelser, samvirkeforetak og boligbyggelag. Flere tusen selskaper berøres av endringene, og må nå sørge for å etterleve de nye reglene slik de er angitt i en overgangsperiode, herunder identifisere og iverksette nødvendige praktiske tiltak snarest mulig. Regjeringen har anslått at regelendringene vil gjelde omkring 8.000 selskaper i år, og ca. 20.000 selskaper i løpet av 2028. Vi vil i nyhetsbrevet gi en kort oversikt over og innføring i de nye reglene, med utgangspunkt i reglene for aksjeselskaper.

Formålet med innføringen av kravet til kjønnsrepresentasjon

Det har lenge vært en politisk målsetning at både kvinner og menn skal være representert i maktstrukturene i det norske samfunnet, og at begge kjønn skal være likestilt på samme premisser. De nye lovreglene er et viktig steg i denne retningen. Krav om kjønnsrepresentasjon bidrar til å sikre likestilling og mangfold – og på sikt –

skape kjønnsbalanse i ledelsen av norske selskaper. Det norske næringslivet vil i større grad enn tidligere måtte tilpasse seg reglene om å nyttiggjøre seg den samlede kompetansen i samfunnet.

Hvem omfattes av kravet til kjønnsrepresentasjon?

For aksjeselskaper er kravene til kjønns sammensetning inntatt i aksjeloven § 6-11 a første ledd, som angir følgende kriterier for at et aksjeselskap skal være omfattet av bestemmelsen:

1. aksjeselskaper som på balansedagen for årsregnskapet (normalt 31. desember) enten har driftsinntekter og finansinntekter som samlet er større enn 50 millioner kroner, *eller*
2. som har flere enn 30 ansatte.

Kravene må oppfylles for det enkelte konsernselskap, da det ikke er angitt noe særskilt unntak for datterselskaper hvis mor oppfyller vilkårene.

Med driftsinntekter menes det inntekter fra selskapets *normale virksomhet*. Eksempler på driftsinntekter er salg av varer, tjenester og leieinntekter.

Med finansinntekter siktes det til inntekter *utover ordinær drift*. Eksempler på finansinntekter er renteinntekter, aksjeutbytte og valutagevinst.

For aksjeselskaper som følger oppstillingsplanen i regnskapsloven §§ 6-1 og 6-1 a, vil drifts- og finansinntekter fremgå av regnskapspostene.

Ved beregning av antall ansatte, vil ansatte i 50 % stilling regnes som én ansatt mens ansatte med lavere stillingsprosent regnes som en halv ansatt, jf. representasjonsforskriften.

Ovennevnte krav gjelder også for samvirkeforetak eller boligbyggelag (flere enn 500 medlemmer/andelseiere), ansvarlige selskaper (juridiske personer som deltakere), og næringsdrivende stiftelser.

Betydningen av at et aksjeselskap omfattes av kravet til kjønnsrepresentasjon

Dersom et aksjeselskap omfattes av plikten til kjønnsrepresentasjon, skal kjønns sammensetningen i styret oppfylle kravene som angitt nedenfor (for aksjonærvalgte styremedlemmer). Merk at kravene ikke gjelder selskaper som har 1 til 2 styremedlemmer:

- Dersom styret har 3 eller 4 medlemmer, kan maksimalt 2 styremedlemmer ha samme kjønn.
- Dersom styret har 5 eller 6 medlemmer, kan maksimalt 3 styremedlemmer ha samme kjønn.
- Dersom styret har 7 medlemmer, kan maksimalt 4 styremedlemmer ha samme kjønn.
- Dersom styret har 8 medlemmer, kan maksimalt 5 styremedlemmer ha samme kjønn.
- Dersom styret har 9 eller flere medlemmer, kan maksimalt 60 % av styremedlemmene ha samme kjønn.

Kravene ovenfor gjelder også for varamedlemmer. Det stilles imidlertid ingen krav til kjønns sammensetningen for observatører i styret.

Kjønns sammensetningen for ansatterepresentasjon

I tillegg til ovennevnte, trådte det også i kraft nye krav til kjønns sammensetningen for styremedlemmer valgt av

og blant de ansatte (ansatterepresentanter), jf. aksjeloven § 6-11 b.

- I aksjeselskaper der 3 eller flere styremedlemmer velges av og blant de ansatte, kan ikke alle disse styremedlemmene ha samme kjønn.
 - Unntak: Gjelder ikke hvis mer enn 80 % av samlet antall ansatte i selskapet på det tidspunktet valget skjer har samme kjønn.
- I aksjeselskaper med flere enn 200 ansatte, skal kjønnssammensetningen blant styremedlemmene som velges av og blant de ansatte, oppfylle kravene i aksjeloven § 6-1 a annet og tredje ledd.

For aksjeselskaper hvor styremedlemmer velges av og blant de ansatte, gjelder kravene ovenfor fra første ordinære valg etter datoene i trinn 1 til 4 (se nedenfor).

Trinnvis innføring av de nye reglene (overgangsperioden)

På grunn av overgangsreglene må ikke alle aksjeselskaper, som omfattes av kravet til kjønnsrepresentasjon i aksjeloven § 6-11 a første ledd, endre styrets sammensetning i løpet av inneværende år (2024).

Regjeringen har anslått at det innen 2024 vil være behov for ca. 6.600 nye styremedlemmer, hvorav flesteparten av disse er kvinner. Frem mot 2028 vil norske foretak måtte rekruttere ca. 13.000 nye styremedlemmer, og reglene vil da gjelde for ca. 20.000 norske selskaper.

Avhengig av aksjeselskapets størrelse og nåværende styresammensetning, vil kravet til kjønnsrepresentasjon måtte oppfylles på forskjellige tidspunkter basert på ulike terskler inndelt i følgende 5 trinn:

Trinn 1

- Aksjeselskaper/foretak med mer enn NOK 100 millioner i samlede drifts- og finansinntekter må oppfylle kravet til kjønnsrepresentasjon *senest 31. desember 2024*.

Trinn 2

- Aksjeselskaper/foretak som ikke omfattes av Trinn 1, og som har flere enn 50 ansatte må oppfylle kravet til kjønnsrepresentasjon *senest 30. juni 2025*.

Trinn 3

- Aksjeselskaper/foretak som ikke omfattes av Trinn 1 eller 2, og som har flere enn 30 ansatte må oppfylle kravet til kjønnsrepresentasjon *senest 30. juni 2026*.

Trinn 4

- Aksjeselskaper/foretak som ikke omfattes av Trinn 1 til 3, og som har samlede drifts- og finansinntekter som er større enn NOK 70 millioner må oppfylle kravet til kjønnsrepresentasjon *senest 30. juni 2027*.

Trinn 5

- Aksjeselskaper/foretak som ikke omfattes av Trinn 1 til 4, og som har samlede drifts- og finansinntekter som er større enn NOK 50 millioner må oppfylle kravet til kjønnsrepresentasjon *senest 30. juni 2028*.

Etter overgangsperioden (Trinn 1-5), og når det for et selskap inntreer en plikt til å oppfylle kravene til kjønns sammensetning, skal kravene oppfylles *senest én måned etter første etterfølgende ordinære generalforsamling (som godkjenner årsregnskapet)*. Ordinær generalforsamling avholdes normalt innen 30. juni årlig.

Hva skjer dersom kravet til kjønnsrepresentasjon ikke er oppfylt?

Det er sentralt at aksjeselskaper/foretak som omfattes av de nye reglene allerede nå bør vurdere hvilke tiltak som må iverksettes for å oppfylle lovens krav til kjønnsrepresentasjon. Konsekvensen av at kravene ikke er oppfylt er følgende:

- styret i selskapet kan ikke gyldig utøve dets funksjoner og myndighet, og
- selskapet vil kunne tvangsoppløses hvis det ikke er meldt et styre til Foretaksregisteret som oppfyller aksjelovens krav innenfor angitte tidsfrister.

Det bør også vurderes om andre selskapsdokumenter, som vedtekter og aksjonæravtaler eller andre avtaler som regulerer krav til styresammensetning i aksjeselskapet/foretaket bør revideres for å være i samsvar med de nye reglene.

Ta gjerne kontakt dersom du ønsker å diskutere de nye reglene, eller ønsker bistand i forbindelse med innføringen av de nye kravene.